

निन्ध्यता (vom vorberg.) f. Tadelnswürdigkeit: व्यभिचारात् भर्तुः स्त्री लोके प्राप्नोति निन्ध्यताम् M. 5, 164 = 9, 30.

निन्व्, निन्वति *benetzen oder aufwarten u. s. w. (सेवन, सेचन) Dhātup. 15, 81. Andere lesen सिन्व्.*

निप 1) m. *Wassertopf* (von पा *trinken* mit नि) AK. 2, 9, 82. H. 1019. HAL. 2, 161. — 2) m. *Nuclea Cadamba* (कदम्ब) Rozb. ÇABDA. im ÇKDa. — 3) adj. (von पा *schützen* mit नि); s. अकेनिप.

निपतति (1. नि + प^०) f. *die zweite Rippe* VS. 25, 4, 5.

निपठं (von पठ् mit नि) m. = निपाठ *Lesung* P. 3, 3, 64. AK. 3, 3, 29.

निपठित partic. praet. pass. von पठ् mit नि; davon निपठितिन् adj. = निपठितमनेन gaṇa इष्टादि zu P. 5, 2, 88.

निपठिति (von पठ् mit नि) f. *Lesung* Pat. zu P. 7, 2, 9.

निपतन (von पत् mit नि) n. 1) *das Fallen, Fall, Sturz*: गर्भयाद्या निपतनम् MBh. 8, 1788. HARIV. 11995. Spr. 225. गर्भिया गर्भस्य च निपतनमेव VAR. Bṛh. S. 50, 35. — 2) *das Fliegen, Flug* MBh. 8, 1895.

निपत्योऽङ्गिणी (नि^०, wohl absol. von पत् mit नि, + रो^०) f. gaṇa मयूरव्यंसकादि zu P. 2, 1, 72. wohl *das Fallen und Steigen*.

निपत्या (von पत् mit नि) f. P. 3, 3, 99. Vop. 26, 186. = पिच्छला भूमि: P., Schol. *schlüpfrieger Boden* Wils. *Schlachtfeld* Durgād. zu Vop. ÇKDa.

निपलाशम् (1. नि + पलाश) adv. nach Śā. so v. a. *kopfschüttelnd, nicht redend* (wie ein entblätterter Baum im Winde sich nur bewegt, nicht rauscht): सा कृत्स्मि निपलाशमिवोवाद Çat. Br. 3, 2, 1, 20.

निपाक (von पच् mit नि) m. *das Reifen* ÇABDA. im ÇKDa. Vop. 11, 3, v. 1. — Vgl. निराक.

निपाठं (von पठ् mit नि) m. = निपठ *Lesung* P. 3, 3, 64. AK. 3, 3, 29.

निपात (von पत् mit नि) m. 1) *Sturz, Fall*: आ निपाताच्छरीरस्य M. 6, 31, 11, 104. HARIV. 4545. 4701. KATH. 25, 125. BH. 3, 13, 29, 5, 16, 20. शैल^० MBh. 1, 8285. VAR. Bṛh. S. 57, 14. तुषारसंघात^० R. 5, 4. धाराणाम् AR. 8, 6. घनधारा^० PAÑĀT. 93, 2. अश्रु^० MBh. 3, 827. R. 2, 74, 28. VAR. Bṛh. S. 45, 8. (विन्दवः) पयोधरोत्सेधनिपातचूर्णिता: *Fall auf* KUM. 3, 24. वज्रनिपाति: MBh. 4, 353 = HARIV. 4719. शपाशनि^० 4059. R. 3, 7, 36. VAR. Bṛh. S. 5, 63. 32, 23. षट् शम्यानिपातेषु वल्मीकात् *sechs Würfe* (zur Bezeichnung einer Entfernung) MBh. 3, 7087. कशा^० so v. a. *Peitschenhieb* R. 5, 48, 6. वाण^० AR. 7, 10. इषु^० KUM. 3, 15. निशितनिपाता: शरा: Çik. 10. संपातेष्वभिधातेषु निपातेष्वसिचर्मणो: MBh. 7, 563. fg. शस्त्र^० so v. a. *Messerschnitt* Suçr. 1, 18, 15. 359, 18. दृष्टि^० Blick M. 3, 241. MBh. 13, 6307. VAR. Bṛh. S. 27, c, 8. *das Losstürzen, Anfall, Angriff* MBh. 7, 3792. सिंह^० *des Löwen* Ragh. 2, 60. राम^० auf Rāma R. 3, 43, 39. *das Sichniedersetzen eines Vogels* MBh. 3, 18278. *Sturz, Fall* in übertr. Bed.: मकापुरुष^० MR. 138, 19. — 2) *Todesfall, Tod* TH. 2, 8, 60. M. 8, 185. संगरेषु निपातेषु तथापद्यसनेषु च MBh. 5, 4086. प्राण^० R. 1, 59, 21 fehlerhafte Lesart für प्राणातिपात. — 3) *zufälliges Erscheinen: तेनेश्वरनिपातेन पथा याति मकाजनः* R. 5, 81, 22. *gelegentliches Vorkommen, beiläufige Erwähnung: तस्यैष निपातो भवति वैद्यानरीयायामृचि* Nir. 2, 20. निपातमेवैते उत्तरे ज्योतिषी एतेन नामधेयेन भवेति 7, 81. तथैव कोता कुर्यात्संप्रेषवद्देशान्पुनर्वनिपातान् Āc. Ç. 6, 14. *unregelmässige, als Ausnahme geltende Erscheinung, Unregelmässigkeit* Vop. 26, 11. पूर्व^० *das unregelmässige Vorgehen eines Wortes in einer Zusammensetzung* P. 1, 2, 44. Schol. zu P. 2, 2, 35. VArt. 1 und 2. पर^० *das unregelmässige Hinterhergehen eines Wortes in einer Zusammensetzung* P. 6, 2, 170, Sch. 8, 4, 4, Sch. — 4) *das untere Ende (?)*: यत्रेदिति तस्य क् समानसूत्रनिपाते निम्लोचति BH. 3, 5, 21, 9. *quand il (le soleil) se lève pour un point, il se couche pour le point situé à l'extrémité opposé du diamètre de sa course* BURN. — 5) in der Gramm. *Partikel* (das gelegentlich hinzukommende Wort, Nebenwort: निपाता उच्चावचेष्वर्थेषु निपतसि Nir. 1, 4. निपात: पादपूर्णा: RV. Prāt. 12, 8, 5, 9. VS. Prāt. 2, 16. AV. Prāt. 1, 79. P. 1, 4, 56. fgg. 1, 14. 37. 6. 3, 186. 8, 1, 30. HAL. 5, 86. — निपात MBh. 13, 3439 fehlerhaft für निपान.

निपातक = पातक *eine böse That, Sünde: क्षीणपुण्यनिपातक* adj. MBh. 5, 4058.

निपातन (vom caus. von पत् mit नि) 1) adj. *niederwerfend, tödend, vernichtend: भगनेत्र^० MBh. 3, 1624. 15857. 7, 8465. — 2) n. a) = अवनाय AK. 3, 3, 27. *das Niederfallenlassen, Sinkenlassen: सुगुह्यमननिपातनयो: P. 3, 3, 36, VArt. *das Niederfallenlassen* (des Stockes) so v. a. Schlagen* Jāñ. 3, 293. M. 11, 208; vgl. दण्ड^०. संतताश्रु^० so v. a. *ununterbrochenes Weinen* R. 6, 74, 24. शस्त्र^० *das Ansetzen des Messers* Suçr. 1, 95, 17. *das Darankommenlassen, Berühren mit: कर्जदशनविषप्रक^० 290, 17. — b) *das Töten, Erlegen; Zerstören, Vernichten: स्रप्रक^० M. 8, 298. प्राणि^० MBh. 12, 6098. चलत्तदय^० Ragh. 9, 49. सौमद्रस्य MBh. 7, 1479. त्रिपुरस्य 1, 543. सौमस्य 3, 875. — c) in der Gramm. *gelegentliches Erwähnen, Gebrauchen eines Wortes; eine Form, durch welche eine seltene Erscheinung, eine Unregelmässigkeit constatirt wird, RV. Prāt. 12, 9. सूत्र* Schol. zu VS. Prāt. 3, 71 und 73. Schol. zu P. 2, 3, 56 und 3, 2, 59. Vop. 6, 8. — d) = निपतन *das Herabfallen: उत्का^० Jāñ. 1, 145. *das Herabschiessen* (eines Vogels) PAÑĀT. II, 57.****

निपातनीय (wie eben) adj. *fullen zu lassen: ज्ञानस्य स्वप्रकाशमनङ्गीकुर्वतामुपरि वेदातिभिरेव निपातनीयो दण्ड: eine Züchtigung ist vorzunehmen* Śāh. D. 31, 13.

निपातिन् (von पत् mit नि oder von निपात) adj. 1) *niederfallend: भल्लेन संयुक्तेन निपातिना MBh. 6, 3498. (गदया) भीमनिपातिन्या 1955. शरैर्वज्रनिपातिभि: 7, 6928. पीनस्तनोपरि निपातिभि: — झलै: Vikr. 153. तुषारवर्षे: — शकाण्डनिपातिभि: Rāñ. - Tan. 4, 367. *herabfliegend, sich herablassend auf: झलिभि: — कुसुमपङ्क्तिनिपातिभि: Ragh. 9, 40. शका शनिर्विद्वपश्च निपाती ह्यवश: खग: von Çiva MBh. 13, 1181. — 2) *niederschlagend, vernichtend: ग्रन्थक^० MBh. 7, 9462. रिपु^० N. 12, 68. ज्योतिरिन्धननिपाति vernichtend d. i. verbrennend* Ragh. 11, 21.**

निपात्य (vom caus. von पत् mit नि) adj. *als Unregelmässigkeit zu erwähnen* Vop. 26, 160.

निपादं (1. नि + पाद्) m. *niederes Land, Thal: समा भवत्तद्वतो निपाद: RV. 5, 83, 7.*

निपान (von पा, पिबति mit नि) n. 1) *das Trinken: प्रचोरे वा निपाते* (lies निपाने) वा बुधो नेद्विषेत गा: । तृषिता ह्यभिवाजन्त्यो नरे रुन्यु: स-वान्धवम् ॥ MBh. 13, 3439. अ^० *Durst* BH. 3, 5, 26, 8. — 2) *ein Wasserbehälter, aus dem man* (insbes. das Vieh) *trinkt; Teich, Cisterne u. s. w.* AK.